

Miðvikudaginn 14. marz 1934.

Nr. 155/1933. Þorbergur Guðmundsson, Jón Á. Gíslason, Halldór Þorsteinsson og Eiríkur Þorsteinsson
(Garðar Þorsteinsson)
gegn

Útvegsbanka Íslands h/f.
(Th. B. Línal).

Glötun vixilréttar vegna of seint framkvæmdrar afsagnar.

Dómur gestaréttar Reykjavíkur 8. júlí 1933: Stefndir, Ísfélag Gerða h/f., Þorbergur Guðmundsson, Jón Á. Gíslason, Halldór Þorsteinsson og Eiríkur Þorsteinsson, greiði einn fyrir alla og allir fyrir einn stefnandanum, Útvegsbanka Íslands h/f., kr. 7500,00 með 6% ársvöxtum frá 1. dez. 1932 til greiðsludags, $\frac{1}{3}$ % upphæðarinnar í þóknun, kr. 14,50 í afsagnarkostnað og kr. 436,50 í málskostnað allt innan þriggja sólarhringa frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Dómur hæstaréttar.

Áfrýjendur hafa krafizt þess, að þeir verði sýknaðir af öllum kröfum stefnda í máli þessu og að hann verði dæmdur til að greiða þeim málskostnað í undirrétti og hæstarétti.

Af hálfu stefnda hefir hinsvegar verið krafizt staðfestingar á undirréttardóminum og málskostnaðar í hæstarétti.

Eins og segir í dómi undirréttarins var gjalddagi vixils þess, er ræðir um í málinu 1. dezember 1932, er bar upp á fimmtudag og var hann afsagður vegna greiðslufalls mánudaginn 5. s. m., og byggja áfrýjendurnir sýknukröfu sína á því, að vixilréttur gagnvart þeim hafi glatazt sökum þess, að vixill-

inn hafi ekki verið afsagður innan þess tíma, er 41. gr. víxillaganna frá 13. jan. 1882 ákveður. En stefnandi heldur því fram að 1. dezember 1932 hafi sem bankafridagur verið hliðstæður helgum degi, afgreiðslustofu bankans, þar sem víxillinn átti að greiðast, hafi verið lokað allan þann dag, sem og er viðurkennt, og hafi því gjalddagi víxilsins samkv. 91. gr. víxillaganna færzt yfir á 2. dezember, og afsögnin þar af leiðandi farið fram á 2. virkum degi frá gjalddaga, þannig að ákvæðum 41. gr. víxillaganna hafi verið fullnægt. En á þetta verður ekki fallizt. Gjalddagi víxilsins 1. dez. 1932 var ekki að lögum helgur dagur og heimild brestur til lögjöfnunar frá upphafsákvæði 91. gr. víxillaganna frá 13. jan. 1882, eins og héraðsdómarinn hefir gert. Það verður því að líta svo á, að afsögn víxilsins hafi farið fram síðar en 41. gr. víxillaganna ákveður og að stefndi hafi þess vegna glatað víxilrétti sínum gagnvart áfrýjendunum. Það ber því að fella hinn áfrýjaða dóm úr gildi að því er snertir áfrýjendurna og sýkna þá af öllum kröfum stefnda í málinu.

Eftir þessum úrslitum þykir rétt að stefndi greiði áfrýjendunum málskostnað í undirrétti og hæstarétti, er ákveðst 100 kr. til hvers þeirra.

Því dæmist rétt vera:

Áfrýjendurnir, Þorbergur Guðmundsson, Jón Á. Gíslason, Halldór Þorsteinsson og Eiríkur Þorsteinsson, eiga sýknir að vera af öllum kröfum stefnda, Útvegsbanka Íslands h/f, í máli þessu.

Stefndi greiði áfrýjendunum málskostnað í

undirrétti og hæstarétti með 100 krónum til hvers þeirra, að viðlagðri aðför að lögum.

Forsendur hins áfrýjaða dóms hljóða svo:

Mál þetta er höfðað fyrir gestaréttinum með stefnu, útgefinni 22. maí s. l., af Útvegsbanka Íslands h/f. hér í bæ gegn Ísfélagi Gerða h/f., Þorbergi Guðmundssyni, Jaðri, Jóni Á. Gíslasyni, Halldóri Þorsteinssyni, Vörum. öllum til heimilis í Gerðum, Garði í Gullbringursýslu og Eiríki Þorsteinssyni, Ásvallagötu 18 hér í bænum, til greiðslu vixils að upphæð kr. 7500,00 útgefins 25. ágúst f. á. af stefndum Þorbergi og samþykktis af stefndu Ísfélagi til greiðslu í Útvegsbankanum hér í bæ 1. dez. f. á. en á vixli þessum, sem afsagður var vegna greiðslufalls 5. s. m. eru stefndir Jón, Halldór og Eiríkur ábekingar.

Hefir stefnandi krafizt þess, að stefndir verði in solidum dæmdir til þess að greiða sér upphæð vixilsins kr. 7500,00 með 6% ársvöxtum frá gjalddaga hans til greiðsludags, $\frac{1}{3}\%$ upphæðarinnar í þóknun kr. 14,50 í afsagnarkostnað og málskostnað að skaðlausu. Nemur hann eftir framlögðum reikningi, sem er í samræmi við auka-tekjulögin og lágmarksgjaldskrá málaflutningsmannafélagsins kr. 436,50.

Allir hinir stefndu hafa látið mæta í málinu. Hefir stefndur Ísfélag Gerða h/f. engum andmælum hreyft gegn framangreindum kröfum stefnanda og verða þær því teknar til greina að öllu leyti að því er það snertir. Hinsvegar hafa aðrir hinir stefndu mótmælt kröfum stefnanda og krafizt sýknu af þeim og málskostnaðar hjá honum að skaðlausu. Byggja þeir sýknukröfuna á því, að vixilrétturinn á hendur þeim samkvæmt umræddum vixli sé glataður vegna vangeymslu. Gjaldþaga vixilsins 1. dez. f. á. hafi borið upp á virkan dag og þar sem vixillinn hafi ekki verið afsagður fyr en 5. þess mánaðar eða á 3. virkum degi eftir gjalddaga sé afsagnargerðin ólögmet.

Stefnandi hefir mótmælt eindregið þessari varnar-ástaðu stefndra, og haldið því fram, að telja megi 1. dez. helgan dag, því að þann dag sé bönkum og opinberum

skrifstofum lokað allan daginn og hafi því gjalddagi umrædds víxils færzt yfir á 2. dez. og sé þá víxillinn löglega afsagður samkvæmt ákvæðum í 91. gr. víxillaganna.

Það er nú að vísu svo, að 1. dez. er ekki löghelgur dagur. Hinsvegar hafa undanfarin ár verið hátíðahöld dag þenna til minningar um viðurkenningu fullveldis Íslands árið 1918. Hefir dagurinn jafnframt um nokkurt skeið undanfarið verið bankafridagur og að nokkru leyti fridagur náms- skrifstofu- og verzlunarfólks. Þykir því mega láta ákvæðin í fyrstu setningu 91. greinar víxillaganna taka til dags þessa með lögjöfnun (analogiu) og var þá gjalddagi víxils þess, sem hér um ræðir fyrst 2. dez. Hefir víxillinn því að áliti réttarins verið afsagður innan lögmæltis tíma, og verða þá úrslit málsins þau, að mótmæli stefndra verða ekki tekin til greina, heldur ber að taka dómkröfur stefnanda til greina að öllu leyti.

Miðvikudaginn 14. marz 1934.

Nr. 148/1933. Jón Þorláksson borgarstjóri, f. h.
 Reykjavíkurbæjar
 gegn
 Magnúsi Jónssyni

Úrskurður hæstaréttar.

Stefndi hefir óskað eftir því að málinu verði frestað til maímánaðar næstkomandi. Rökstyður hann þá frestbeiðni með því, að hann þurfi að sameina málið gagnáfrýjunarmáli, er stefnt hafi verið til maímánaðar, og að hann, sem hyggst að flytja mál sitt sjálfur, þurfi að læknisráði að fara til útlanda til að leita sér lækninga. Af áfrýjanda hálfu er hinum umbeðna fresti mótmælt, en hinsvegar hefir áfrýjandi samþykkt, að stefnda verði veittur frestur til 21. þ. m., og hefir stefndi gert varakröfu í þá átt.